

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 23
Urfa Milletvekili Osman Doğan ve 17 Arkadaşının, Urfa İli
Adının «Şanlı Urfa» Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun
Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu. (2/7)

29.12.1983

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ YÜCE BAŞKANLIĞINA

Urfa ili adının «Şanlı Urfa» olarak değiştirilmesine dair hazırlanmış olduğum Kanun Teklifi Gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereken işlemin yapılmasını delaletlerinize arz ederiz.

Saygılarımızla.

Osman Doğan
Urfa Milletvekili

Halil Şıvgın
Ankara Milletvekili

Mustafa R. Taşar
Gaziantep Milletvekili

İhsan Nuri Topkaya
Ordu Milletvekili

İsmail Saruhan
Ankara Milletvekili

Nihat Akpak
Sakarya Milletvekili

Mehmet Özdemir
Elazığ Milletvekili

Atilla Sin
Muş Milletvekili

Ahmet Karaevli
Tekirdağ Milletvekili

Selim Koçaker
Tokat Milletvekili

Ali Babaoğlu
Nevşehir Milletvekili

Lütfullah Kayalar
Yozgat Milletvekili

Turan Öztürk
Nevşehir Milletvekili

Berati Erdoğan
Samsun Milletvekili

Ercüment Konukman
İstanbul Milletvekili

İsmail Üğdül
Edirne Milletvekili

Süleyman Yağcıoğlu
Samsun Milletvekili

Mustafa Demir
Urfa Milletvekili

(29.2.1984 tarihinde teklife katıldı.)

URFA İLİ ADININ «ŞANLI URFA» İLİ OLARAK DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİNİN
GEREKÇESİ

İstiklal Savaşımızda Gaziantep, Kahramanmaraş ve Urfa şehirlerinin özel bir yeri vardır. Bütün Anadolu düşmanlara karşı koyabilmenin ulvî, güven ve sevincini biraz da bu mücadele ve zaferi gördükten sonra ruhlarında alev alev duymuşlar ve coşmuşlardır.

Büyük Atatürk nutkunda şöyle söylüyor Maraş'ta, Antep'te ve Urfa'da ciddi savaş ve çarpışmalar oldu. Sonunda işgal kuvvetleri buralardan çekilmek zorunda kaldılar. Bu başarıların kazanılmasında başlıca amil olan Kılıç Ali ve Ali Saip beylerin adlarını anmayı vazife sayarım.

Nitekim 6 Şubat 1921'de Türkiye Büyük Millet Meclisi 93 sayılı Kanunla Antep'e gazilik unvanı vermiştir. Kanun Teklifi Meclise geldiğinde Meclis Başkanı teklifin gayet açık olduğunu Komisyona havalesine gerek olmadığını bildirerek hemen görüşme açmıştır. Yapılan oylamada bu Kanun tümüyle kabul edil-

miştir. O zamanki Meclis üyeleri bu teklif üzerinde hiç tereddüt göstermeden anında teklifi kabul etmişlerdir. Daha sonraları 7.12.1973 tarihinde bu kere Yüce Meclis Maraş ilimize de kahramanlık unvanı vermiştir.

Büyük Atatürk'ün de nutkunda kahramanlıklarını dile getirdiği bu üç şehirden sıra şimdi Urfa'ya gelmiştir. Urfa Kurtuluş Savaşının bazı safhalarını da siz sayın milletvekillerine kısaca arz etmekte yarar görüyorum. Urfa 7 Mart 1919'da İngilizler tarafından işgal edildi. Daha sonra kendi aralarında anlaşmak suretiyle İngilizler yerlerini Fransız birliklerine terkettiler.

Urfa I inci Cihan Harbi sırasında Orduya verdiği gençlerinin de arkasından Ermeni saldırıları, tifüs, kolera ve açlık gibi felaketlerden ötürü bitkin bir haldeydi. Fakat Urfalılar bu halter karşısında yılmadılar ve ümitsizliğe düşmediler. Her zaman kurtuluş imkânları aradılar.

7 Şubat 1920'de Karaköprü sirtlarında yığınak yaparak gece şehre girdiler. 9 Şubat 1920'de Fransızlarla fiilî çatışma başladı. Bu çarpışmalar tam 60 gün sürdü. 11 Nisan 1920'de Fransızlar şehri terk etmeye mecbur oldular.

Ancak şebeke denen mevkide birkaç çobanın sevinçten havaya ateş etmelerini bahane ederek buldukları arazide mevzilenip çatışmaları tekrar başlattılar. Şanlı Urfalının bu noktada sabrı tükenmişti canını dişine takarak şebekeyi Fransızlara mezar etti. 100 kadar da esir aldılar.

Urfa kurtuluşunun en önemli özelliği düşmanı tümüyle yok etmesi, boğmasıdır. Urfa kurtuluş harekâtı başladığı zaman Yüce Atatürk yanında bulunan İnönü'ye eyvah Urfa gitti diyerek endişesini ishar etmiştir. Sayın İnönü de savaş sonrası Urfa'ya çektiği telgrafta Urfalıların Fırat'ın doğusunu Fransızlara kapatarak bütün Güneydoğunun kurtuluşuna vesile olduğunu belirtmiştir. Urfalılar Antep kurtuluşunda da şehit vermişler ve Anteplilere 100 deve yükü buğdayla, 200 altın nakit yardım yapmışlardır.

İşte şimdi bu şanlı şehrin her ferdi büyük bir coşku ve sabırsızlıkla bu Yasanın kabulünü ve şehirlerine «Şanlı» unvanının verilmesini beklemektedir.

Anadolumuzun asil evlatları siz milletvekilleri Urfa'nın «Şanlı» unvanı ile taltif edilmesini şimdiye kadar gecikmiş bir hakkın yerine getirilişi olarak alkışlayacaksınız.

Bir Urfalı olarak bu hususu Yüce Meclise intikal ettirmeye karar vermiş bulunmaktayım. Takdir Yüce Meclisindir.

Ayrıca kendisine izafesi istenilen sıfat Devlet Hazinesine herhangi malî bir külfette yüklememektedir.

Saygılarımla.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 2/7
Karar No. : 5

1 . 3 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Urfa Milletvekili Osman DOĞAN ve onaltı arkadaşı tarafından hazırlanan Urfa İli Adının «Şanlı Urfa» olarak değiştirilmesi hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi İçişleri Bakanlığı temsilcisinin de katılması ile Komisyonumuzun 28.2.1984 günlü 8 inci birleşiminde incelenip görüşüldü.

Teklifin tümü ve maddeleri ayrı ayrı tartışıldı.

Komisyonumuz Urfa'lıların Kurtuluş Savaşında gösterdikleri kahramanlıklara karşılık olmak üzere Urfa İlinin «şanlılık» unvanı ile taltif edilerek söz konusu il adının «Şanlı Urfa» olarak değiştirilmesini kabul etmiştir.

Teklifin birinci ve ikinci maddeleri aynen, üçüncü maddesi yapılan değişiklikle benimsenmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun tasvibine sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Necat Tunçsiper
Balıkesir

Kâtip
İsmail Üğdül
Edirne

Üye
İbrahim Ural
İstanbul

Üye
Ziya Ercan
Konya

Başkanvekili
Nihat Akpak
Sakarya

Üye
Kadri Altay
Antalya

Üye
Fazıl Osman Yöney
İstanbul
İmzada bulunamadı

Üye
Salim Erel
Konya
İmzada bulunamadı

Üye
Arif Toprak
Niğde

Üye
Osman Doğan
Urfa

Sözcü
Atilla Sin
Muş

Üye
Namık Kemal Şentürk
İstanbul
İmzada bulunamadı

Üye
Hüseyin Aydemir
İzmir
İmzada bulunamadı

Üye
Mehmet Umur Akarca
Muğla

URFA MİLLETVEKİLİ OSMAN DOĞAN VE
17 ARKADAŞININ KANUN TEKLİFİ

Urfa İli Adının «Şanlı Urfa» Olarak Değiştirilmesi
Hakkında Kanun

MADDE 1. — Urfa İli adı «Şanlı Urfa» İli olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu İçişleri Bakanı yürütür.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

Urfa İli Adının «Şanlı Urfa» Olarak Değiştirilmesi
Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — Teklifin birinci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin ikinci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

